

Številka 24.

Izdaje in ureduje SREČKO MAGOLIČ.

Leto III. 1888.

Kako je Janez zmagal.

Poljski pisal Henrik Sienkiewicz. — Prevel J. Sattle⁷

(Konec.)

IX.

Magda bila je res toliko vredna, kolikor deset žensk od nje slabših. Držala je malko za uzdo svojega Janeza, ali udana bila mu je iskreno. V hipih, ko je vskipela, kakor na primer tedaj v krčmi, pravila mu je v oči, da je tepec; navadno je pa govorila, da bi ljudje drugače mislili: »Moj Janez se glupega dela, a on je zvit.« Ta čas je Janez bil tako zvit, kakor njegov konj: brez Magde bi si ne pomogel niti v gospodarstvu, niti v ničemer. Sedaj je to vse slonelo na nje poštenej glavi; ona ni le začela drobneti, zatekati se, hoditi, prositi, nego je i izprosila pomoči. Čez teden dnij po zadnjem obisku v ječinej bólnici prihitela je znova k Janezu vsa zasopena, premenjena, srečna.

»Kako se imaš Janez, krivoverec,« zaklicala je od radosti; »veš, pripeljal se je gospod! Oženil se ti je v Kraljestvu; gospa je mlada, kakor jagodica. A dobil ti je ž njo tudi vsakojakega blaga, oj! oj!...«

Grajščak zatiranski oženil se je res, pripeljal si je ženo v dvorec in res je dobil ž njo vsakojakega blaga.

»No in kaj zato?« vprašal je Janez.

»Molči, tepec,« odvrnila je Magda. »O, zasopla sem se! O Jezus... Šla sem se gospé poklonit, gledam: prišla je k meni, kakor kaka kraljica, čudomlada je, kakor lanska cvetka, zala kakor zora... A to je vročina! Kako sem se zasopla!...«

Magda vzdignila je predpasnik in si počela otirati potni obraz. Kmalu govorila je znova s pretrganim glasom:

»Suknjico ti je imela kakor plavica sinjo... Objela sem jej noge in ročice mi je dala... poljubovala sem je, a ročice ti ima dišeče in drobne kakor dete!... Podobna je svetnici na sliki, a dobra je ter razume bedo ljudsko. Začela sem jo prositi pomoči... Bog jej daj zdravje!... A ona reče: »Kar mi je moči, pravi, to storim.« A glasek ti ima tak, da te sladkota obide, kadar izpregovori. Sedaj sem šele jaz začela praviti, kako je v Zatiranji narod nesrečen, a ona pravi: »Ej, ne le v Zatiranji...« in sedaj sem se jaz razjokala in ona tudi; kar pride gospod in ko ugleda, da ona plače, poljubi jej usteca in očesca. Gospoda ni takošna kakor vi! Sedaj mu še le ona pove: »Stori, kar moreš, za to žensko. A on reče: »Vse na svetu, česar želiš.« Naj jo Matka božja blagoslovi, ono jagodico zlato; naj jej da otroke in zdravje. A najedenkrat gospod reče: »Zadolžili ste se zeló, ker ste pali v nemške roke, ali, reče; otmem vas in vam za Justa posodim.«

Janez začel se je praskati po tilniku.

»Ko bi gospoda tudi Nemci ne imeli v pesteh.«

»No, kaj zato! saj je gospa bogata. Grajski bi sedaj lahko vse Nemce v Zatiranji pokupili; zatorej tudi gospod svobodno govori. Volitve, pravi gospod, volitve bodo skoro, naj ljudje pazijo, da ne bodo za

Nemca glasovali, a jaz vam za Justa posodim in Boejeja ponižam. A gospa ga zato objame; gospod je vprašal po tebi in reče, če je slab, se jaz z doktorjem pogovorim, da bi mu napisal svedočbo, da sedaj ne more sedeti. Če ga ne izpusté popolnem, pravi, odse di po zimi, a sedaj je za delo pri žetvi potreben. Slišiš? Včeraj je gospod v mestu bil, a danes se doktor pelje v Zatiranje v pohod, ker ga je gospod poprosil. On ni Nemeec. In svedočbo napiše. Po zimi bodeš sedel v ječi, kakor kak kralj, bode ti toplo, in jesti ti zastonj dadó, a sedaj pojdeš domov na delo in Justu poplačava, a gospod najbrž i nobenih obresti ne bode tirjal, in ako ne prodamo vsega jeseni, pa gospo poprosim. Naj jo Matka Božja . . . Slišiš . . .

»Dobra gospa. Ni je boljše!« dejal je hitro Janez.

»Da mi ti poklekneš pred njo, da mi padeš na kolena, če ne, pa ti to žolto lobanjo zavijem. Da bi Bog le dal dobro letino. A vidiš, odkod je pomoč? od Nemcev? So ti li dali konči groš za te trapaste tvoje medalje? Kaj? dali so ti po buči in hrbtu. Da mi poklekneš pred gospo, to ti povem.«

»Kaj bi ne pokleknil!« odvrnil je odločno Janez.

Dozdevalo se je, da se usoda znova smehlja zmagalcu. Čez nekoliko dnij so mu sporočili, da ga zaradi zdravja takoj pusté iz zapora do zime. Poprej pa si ga je dal deželni svètnik postaviti predse. Janez postavil se je se srcem na ramah. Ta mož, ki je z bajonetom v roki jemal prapore in kanone, počel se je sedaj bati vsake uniforme bolj nego li smrti, počel je v srci nositi neke prazne, nerazumne občutke, da ga preganjajo, da mogó ž njim učiniti, kar hočejo, da je nad njim neka ogromna sila, a nenaklonjena in zla, ki ga zdrobi, ko bi se jej upiral. Stal je torej pred deželnim svètnikom, kakor tedaj pred Steinmetzem po konci, s trebuhom skrčenim, s prsi napetimi in brez diha v prsih. Bilo je tudi nekoliko častnikov; vojna in strogi vojaški red stala sta Janezu v očeh, kakor živa. Častniki gledali so nanj skozi zlate binokle z napuhom in pogrdo, kakor pristoji prostemu vojaku in poljskemu kmetu od pruskih častnikov; on je stal dih zadržujoč, a deželni svètnik govori nekaj z velevajočim glasom. Ni prosil, ni prigovarjal, ukazoval, grozil je. V Berlinu umrl je poslanec, novi izbori so razpisani. »Du polnisches Vieh! Le poskusi glasovati za gospoda Jarzyńskega, le poskusi!«

Častnikom so se obrvi raztegnile v tem hipu v grozne levove gube. Jeden grizoč smodko, ponavljal je za deželnim svètnikom: »le poskusi!« a v zmagalci

Janezu zamiral je dih. Ko je slišal zaželjeni: »odstopi!« naredil je polobrata v levo, šel iz sobe in si oddehnil: Ukazali so mu glasovati za gospoda Schulberga iz Velike Krivde. O ukazu ni premišljeval, ali oddehnil si je, ker je šel v Zatiranje, ker mora ob žetvi biti doma, ker je gospod obečal plačati Justu. Obdajalo ga je polje z dozorevajočim žitom. Klasje je težko udarjalo po vetru ob klasje in milo šumljalo je kmetu neprestano na ušesa. Janez bil je še slab, toda solnce ga je grelo. Hej! kako je pač lepo na svetu! mislil je shujšani vojak. In do Zatiranja že ni daleč.

X.

Volitve! volitve! Gospa Marija Jarzyńska ima jih polno glavico, ne misli, ne govori in ne sanja o ničemer drugem več.

»Milostiva gospa, vi ste vélik politik,« pravi jej сосед plemič, poljubujoč jej kakor zmaj drobne ročice, a veliki politik zarudi kakor češnja in odvrne z ljubeznivim usmehom:

»O, mi agitujemo, kolikor le moremo!«

»Gospod Josip bode poslanec!« reče uverjajoče plemič, a »veliki politik« odgovori:

»Zeló rada bi bila, da-si ne gre le za Josipa, nego (tu peče »veliki politik« znova nepolitičnega raka) nego to je stvar občna«

»Čist Bismark! Bogme čist Bismark!« kliče plemič in znova poljubljuje drobne ročice; potem se posvetujeta oba o agitaciji.

Plemič izbere si Doljnjo Krivdo in Nadloge (Velika Krivda je izgubljena, ker jej je vlastelj gospod Schulberg), a gospa Marija mora si osvojiti pred vsem Zatiranje. Glava jej gori, ker igra tako ulogo. In res časa ne trati. Slednji dan je videti na velikej cesti mej kočami; se sukunjico povzdigneno v jednej roki, se solnčnikom v drugej, a izpod sukunjice gledajo majhne nožice drobneče z oduševljenjem v velikih političnih smotrih. Pohaja kočice, delajoče ljudi pozdravlja po cesti: »Srečo dobro!« Obiskuje bolne, priljubuje se ljudstvu, pomaga, kjer more. Učinila bi to i brez politike, ker ina blago srce, ali radi politike tem bolj. Česar pa bi ona ne storila radi te politike?! Tega se ne drzne samo razodeti možu, da ima nevzdržljivo voljo iti v deželni zbor, nego zložila si je celo v glavici govor, katerega bi z uspehom v zbornici govorila. Kak je ta govor! kak! Sicer bi ga izvestno ne smela govoriti, ali ko bi ga vender povedala, no! to pa, to! Zato se je, ko je v Zatiranje došla vest, da je vlada zbor razgnala, razjokal »veliki politik«, gneva v svojej

sobi, raztrgal jeden robec in ves dan imel rudeče oči. Zaman jo je mož prosil, naj se ne muči toliko. Drugi dan agitovala je v Zatiranji še z večjo gorečnostjo. Gospa Marija se ne umakne sedaj nikomer.

Necega dne je v kakih dvajsetih kočah in psuje tako glasno Nemce, da jo mora mož udrževati. Vender ni nevarnosti. Ljudje jo vsprejemajo radostno, poljubujo jej roke in se jej smehljajo, ker je tako zala, tako rožna, da se vse razjasni, kamor stopi. Po vrsti pride tudi do Janezove kočice. Lisek jej brani v hišo, ali Magda mu dá v oduševljenji s polenom po glavi:

»O svetla gospa! zlato moje, lepota moja, jagodica moja!« kliče Magda, loveč jo za roke.

Janez se primerno uravna, potem poklekne pred njo; mali Franek poljubi jej najprvo roke, potem dene palec v usta in se v začudenji popolnem utopi.

»Nadejam se,« reče po pozdravu mlada gospa, »nadejam se, Janez moj, da bode te glasovali za mojega moža, ne za gospoda Schulberga.«

»O, zora moja!« kliče Magda, »kedo bi pa za Šulpreka glasoval! Naj ga strela! (Tu poljubuje gospej roko). Naj se svetla gospa ne srdi, ali človek, ko o Nemcih govori, i jezika ne more brzdati.«

»Mož mi je baš rekel, da plača Justa.«

»Naj ga Bog blagoslovi!« Tu se Magda obrne k Janezu:

»Kaj stojiš kakor drog? On je, prosim gospa, strašno malobeseden.«

»Bodete za mojega moža glasovali,« vpraša gospa, »kaj ne? Vi ste Poljak, mi smo Poljaci, bodemo se držali.«

»Vrat bi mu zavila, če bi ne glasoval!« déje Magda. »Kaj stojiš kakor drog? On je strašno malobeseden. Gani se!«

Janez poljubuje znova gospej roko, toda molči v jednomer in je mračen kakor noč. V mislih mu je deželni svetnik.

Dan volitve se bliža in napoči. Gospod Jarzyński je gotov zmage. V Zatiranje peljejo se sosedje. Gospôda vrača se že iz mesta, oddali so že glasove; čakali bodo sedaj v Zatiranji vesti, ki jo prinese župnik. Potem bode obed, zvečer se pa grajski odpeljejo v Poznanj, a potlej i v Berolin. Nekateri vasi v volilnem okrožji glasovale so še včeraj. Rezultat bode danes objavljen. Zbrani so pa vender dobre volje. Mlada gospa je malo nemirna, toda polna nadej in smehljanja; pridna gospodinja je. Vsi se zlagajo, da je

gospod Josip našel res pravi zaklad v Kraljestvu. Zaklad ta ne more istinito sedaj mirno sedeti, teka od gosta do gosta in zabičuje vsakemu po stokrat, da »bode Jožko izbran.« Ona res ni častilakomna in neče iz nečimurnosti postati poslančeva gospa, ali sanjarila je v mladej svojej glavici, da imata oba z možem v tem oziru resnično misijo. Srce jej torej utriplje tako živo, kakor tedaj, ko se je zaročila, in radost obseva zalo ličice. Sukajoč se brhko sredi gostov, približa se možu, potegne ga za rokav in šepne mu na uho, kakor otrok, ki se s kom norčuje: »gospod poslanec!« On se nasmehlja in oba sta nad vse srečna. Kaj rada bi se krepko poljubila, ali vpričo gostov to ne pristoji. Sicer gledajo vsi v tem hipu skozi okno, ker je stvar v resnici važna. Prejšnji umrši poslanec bil je Poljak, in sedaj prvič šele stavijo Nemci v tem okraji svojega kandidata. Očividno jim je zmagovita vojna dala pogum in uprav zategadel gre v zatiranskem dvorci zbranim tembolj zato, da bi njih kandidat bil izvoljen. Ne pogrešajo se istotako še pred obedom domoljubni govori, ki sosebno v srce sežejo mladej gospej, kot bi jih ne bila vajena. Včasih se je loteva strah. Kaj pa, ako učinijo kako malverzacijo pri štetji glasov? Ne sedé li v odboru sami Nemci? Starejši državljani razkladajo zlasti gospej, kako se vrši brojenje glasov. Čula je ona to že stokrat, vender še hoče slišati. Oh, saj gre tu za to, bode li kmetsko ljudstvo imelo v parlamentu zagovornika ali sovraga? Skoro se to odloči, brž, ker se na cesti vzdiga nagloma oblak prahu. »Župnik se pelje! župnik se pelje!« ponavljajo splošno. Gospa obledi. Na vseh obrazih vidi se nemir. Gotovi so zmage, a vender vsako trenutje pospeši utrip srca. Ali to ni župnik; župan se vrača jahajoč iz mesta. Morebiti kaj vé? Privezuje konja h kolu in hiti v dvorec. Gostje z gospodinjo na čelu planejo na pomoče.

»So li vesti? So? Je li naš gospod izbran? Kaj? Hodi sém! Veš gotovo? Je li rezultat razglašen?«

Vprašanja se križajo in padajo kakor rakete, a kmet meče čepko kvišku.

»Naš gospod je izbran!«

Gospa se vsede naglo na klop in pritiska roko na valovito se dvigajoča prsa!

»Živeli, živeli!« kličejo sosedje. »Živeli!«

Služabništvo plane iz kuhinje. »Živeli! Pobite Nemce! Naj živi poslanec! In gospa poslančeva!«

»A župnik?« vpraša nekdo.

»Takoj bo tu,« odvrne župan, »še ostanek štejejo«

»K obedu!« kliče gospod poslanec.

»Živeli!« ponavljajo drugi.

Gredo znova vsi s pomólov v sobano! Čestitke gospodu in gospéj tekó že mirneje, le gospa sama ne ume ustaviti radosti in ne ozirajoč se na svedoke objame moža krog vratu. Toda ne vzemó jej tega za zló; saj je oduševljenje objelo vse.

»No, še živimo!« deje sosed iz Nadlog.

Mej tem se po hodniku razlega hrup, in v sobano stopi gospod župnik, a ž njim stari Matej iz Zatiranja.

»Dober dan! dober dan!« kličejo zbrani. »No, kaj je novega?«

Župnik molči trenotek, potem pa naglo reče, kot bi vrgel besede v obraz tej občnej radosti, razkare in kratke tri izraze:

»Schulberg . . . je . . . izbran! . . .«

Trenotje vsi strmé, na to sledi cela kopa naglih in osupelih vprašanj, na katera župnik znova odgovarja:

»Schulberg je izbran!«

»Kako? Kaj se je zgodilo? Na kak način? Župan je dejal, da ne! Kaj se je zgodilo?«

V tem hipu odvede gospod Jarzyński bedno gospo Marijo, ki grize robec, da bi se ne zajokala ali omedlela.

»O, nezgoda! nezgoda!« ponavljajo zbrani, grabč se z rokami za glavo.

Sedaj se začujejo od vasi neki zmeteni glasovi, podobni nekako radostnim vriskom. Nemci zatiranski slavé tako veselo svojo zmago.

Grajski gospod in gospa se vračata znova v sobano. Čuje se, da pri dverih mladi gospod Jarzyński reče gospéj: »il faut faire bonne mine.« In res mlada gospa ne plače več. Oči ima suhe in zelo rudeče.

»Povejte sedaj, kako se je to zgodilo,« vpraša mirno gospod.

»Kakor bi se ne bilo smelo, svetli gospod,« reče stari Matej, »do malega vsi tukajšnji kmetje zatiranski so tudi glasovali za Schulberga.«

»Kateri?«

»Kako to, da tukajšnji?«

»A res je. Jaz sam sem videl in vsi, kako je Janez Slovik glasoval za Schulberga . . .«

»Janez Slovik?« reče gospa.

»A tako je. Sedaj ga drugi psujejo. Kmet se valja po zemlji, plače, baba ga ozmerja. Toda jaz sam sem videl, kako je glasoval . . .«

»Iz vasi takega izpokati!« reče sosed iz Nadlog.

»Ker so, svetli gospod,« pravi Matej, »tudi drugi, ki so bili na vojni, uprav tako glasovali, kakor on, govori se, da so jim ukazall . . .«

»Zloraba, čista zloraba, nezakonit izbor, sila! barantija!« klicali so razni glasovi.

Obed ta dan ni bil vesel v zatiranskem dvorci.

Zvečer so se grajski odpeljali, pa ne v Berlin, nego v Draždane.

Ubogi, prokleti, zasramovani in črteni Janez sedel je tačas v svojej bajti, kakor tujec, ker i žena ni izpregovorila ž njim ves dan niti besedice.

Jeseni je Bog dal dobro letino, in gospod Just, ki je bil baš zasegel Janezovo kmetijo, bil je vesel, da čisto nič ni izgubil ogromnih obrestij.

Necega dne šlo je iz Zatiranja v mesto troje ljudij: mož, baba in deček. Mož bil je zelo sklonjen, podobnejši starčku, nego li zdravemu človeku. Šli so v mesto, ker v Zatiranji neso mogli dobiti službe. Dež je šel, baba je ihtela okrutno od žalosti, da so izgubili kočó in do čistega vse. Mož je molčal. Po celej cesti bilo je pusto, ne voza ne človeka, križ je samo molel nad njimi od deža zmočena ramena. Deževalo je čim dalje bolj, zgoščevala se je i tema na svetu.

Janez, Magda in Franek šli so v mesto, ker je zmagalec pri Gravelottu in Sedanu imel še po zimi odsedeti v zaporu zaradi Boegeja.

Grajski bivali so vedno v Draždanah.

Različnost stanov.

V malem mestu vpraša nekdo, kateri stan je najimennitnejši?

»Živinski stan,« sledi mu odgovor.

Dobro blago.

Kupcu N. došla so vsakovrstna sveža španjska in ogerska vina, jako dobra, samo polovico naše vode bilo je primešane.

Telegram „Rogaču“:

Sofija 24. decembra. Ker Cankov, vodja bolgarske opozicije ni dosegel v Peterburgu, kar je želel, vlada velika nevolja v opoziciji in bati se je kakega

preobrata.

Izgovor.

Nek vol se je splasil ter besnel po ulici; mlad, zeló priljuden človek stopi, da bi se živali izognil hitro v prodajalnico in se opravičuje trgovcu z besedami:

„Oprostite, gospod, tu pride vol.“

Iz šole.

Učitelj: „Zakaj je Adam vgriznil jabelko?“

Učenec: „Zato, ker ni imel noža.“

Čevljarski vajenec.

Čevljar (svojemu vajencu): „Janez, čemu jočeš, ali se ti po materi toži?“

Vajenec: „Oh, ne, mojster, jočem samo zaradi vola, ki je radi tega košččka mesa, ki ga imam na krožniku, bil pobit.“

Sramota.

Gospod S. gre mimo stanovanja svojega dobrega prijatelja M.; a ko ga vidi v oknu ležati, reče v tem, ko kvišku pogleda, šaljivo:

„Tukaj stanuje gotovo kak imeniten gospod, opica leži že tako v oknu.“

„Ne,“ dobi odgovor: „Tu stanuje M., dobri prijatelj, osel stoji pa pred vrati.“

Redkost.

V H vidi se gospa, katera je tako debela, da se vsakokrat, kedar se jo vidi, mora kozarček žganja popiti.

Trpna in tvorna oblika.

Učitelj: „Ti, Peter, ako pravim: ‚Oče blagoslovi svoje otroke‘ je-li to trpna ali tvorna oblika?“

Učenec: „To je tvorna oblika.“

Učitelj: „Prav!“ „In kako je to tvorna oblika?“

Učenec: „Oče je z otroci blagoslovljen.“

Prebrisano.

Štirje prašiči so ušli, največji je v godbi in brivstvu popolnem izkušen in s svojim zahtevanjem previden.

Pohlevna želja.

„O, ko bi saj kak zajec hotel tako na-mé čakati, kakor jaz na-nje že celo dopoldne čakam!“

Kaj ti je ljubše?

»Kaj ti je ljubše, ko morske vile?«

Mej tem, ko je nekdo preišljeval poobraženost takozvane morske vile, reče:

»Ne, so mi pa že ljubše rojenice.«

Majhna duša.

Majhne duše podobne so majhnim steklenicam s tesnim vratom; čim manj je vsebine, temvečje je šumenje pri izlitju.

Strela.

Včeraj vdarila je strela v zvonik cerkve sv. Duha — bila je pa pri zločinu vjeta in glavni straži odana.

Dober svet.

»Slišite, včeraj me je nekdo očitno osla imenoval, mislim ga tožiti, kaj pravite na to?«

»Ko bi bil jaz na vaši stopnji, bi tega ne storil!«

»Zakaj ne?«

»On vam lahko dokaže in potem ste blamovani!«

Na sveti večer.

Lahko noč in vesele praznike!

Iz kmetskega življenja.

Prva gospodinja: »Oh, jaz ne vem, kako je to, da pri nas naši ljudje nočejo zelja jesti; saj jim ga vender pripravim tako, da ne more biti boljše, a je vse zaman.«

Druga gospodinja: (ki je vedela, da je prva zelo skopa, in da zelja nič ne zabeli) »Hej, to se lahko odpravi, samo ostrašiti (beseda za dobro zabeliti) se mora, pa ga radi jedó!«

Prva gospodinja pa, ki je to tako umela, kakor se v resnici imenuje, sklene to takoj narediti.

Ko prinese zopet skledo na mizo, vzame v roke neke cunje, se zaganja proti skledi, in gou-gou-gou-gou kriči. — To pa je videl hlapec skozi okno, povedal drugim, in zopet ga niso jedli.

Sam je mož.

Gospod P. poslal je svojega služabnika nekaj naročit, ali ta opravi mu slabo. Na-to zavpije razkačeno gospod P.:

»Ko bi imel jaz osla poslati, šel bi raje sam!«

Celi štruklji.

Pri neki hiši so imeli delavce, ki so nastiljo nosili iz gozda domov. — Ko je prišel čas za malo južino, jih pokličejo in gredo v hišo. — Bila pa je tam navada, da so jim le po pol štruklja dajali. Eden delavcev — zvit, kot kozji rog, (ki je poznal navado te hiše, si misli, jaz jih bodem pa naredil, da nam bodo cele štruklje dajali) zapazi nože. Vzame jih, odpre vrata, da se je slišalo v kuhinjo ter pravi: »Hej, zdaj pa le vse nože skrimo, da ne bodo mogli rezati, pa nam bodo cele dali!« In res so jih dobili.

Obsodba.

A.: »Dné 5. minolega meseca sedel je na zatožni klopi v Ameriki mesar, ki jih je deset pobil.«

B.: »Ta je bil pa gotovo obsojen na smrt!«

A.: »Ne; saj so bili — voli!«

Iz ljubezni do Boga.

Mati: »Francelj, Francelj, zakaj mrmraš zopet? ali ne veš, da se mora vsaka reč iz ljubezni do Boga storiti; ali boš delal vselej vse iz ljubezni do Boga?«

»Francelj: »Bom, mati!«

Mati: »Ti, grdoba nemarna paglava; zakaj si grešil zoper sedmo zapoved božjo?«

Francelj: »Iz ljubezni do Boga!«

Kočljivo vprašanje.

Minka: »Tu že zopet čitam, da so nekoga živega pokopali. — Papa! Ali ni mogoče prisiliti zdravnike, da človeka umore, predno ga pokopljejo?!«

Previdnost.

Nek popotnik kupi si kruha pri peku. Ko je svojo lakoto pomiril, zahvali se peku:

»Vi ste pa res čvrst mojster, kajti od vašega kruha je človek veliko dalje sit, kakor od mojega prijatelja na tržnem trgu. Od onega sem za dva krajcarja kruha snedel, in še nisem lakote pomiril, od vas pa samo za jeden krajcar, in sem sedaj tako sit, da bi mi kmalu trebuh razneslo.«

Neumestno.

Baron pl. H. bil je nadušljiv. Ko ga na poti sreča knez pl. R. vpraša ga, kako se njegova gospa sproga počuti, odgovori:

»Jaz mislim, da ne bodem tega zla do blaženega konca rešen!«

Zivalstvo.

A.: »Daj mi tvojega konja prodati, s tem pogojem, ako ni strašljiv?«

B.: »Ne, on je že več noči čisto sam v hlevu prebil!«

Tolažba.

Župnika, katerega je občina vsled velike suše pozvala moliti za dež, je odgovoril:

»Če ste vi vsi za to, sem tudi jaz, ali povem vam naprej, da ne pomaga tako dolgo nič, dokler bomo imeli ta veter!«

»Kako, lenuh!« zavpil je oče nad svojim sinom, »ti še sedaj spiš, ko je že dve ure, kar je solnce izšlo.«

»Oh, reče sin, dvigajoč se: »kaj morem jaz zato, ako solnce pred nastopom dneva izide.«

Smrt v spanji.

Znamenit zdravnik umrl je v spanji, brez da bi bil poprej kaj bolan. Nekdo pravi ves začuden in prestrašen na to:

»Gotovo se ga je smrt bala, zato napala ga je v spanji.«

V slovo.

Tri leta minolo je, kar smo se poprijeli težavnega, nehvaležnega dela: izdajati slovenski humoristični list. Koliko slovenski listi navadno donašajo izdajateljstvu, vé vsakdo, in prav toliko donašalo je tudi nam. Ne bomo sicer očitali čitajočemu občinstvu, da premalo podpira taka podjetja, da-si je istina, da mnogo baš zavednih (?) Slovencev poseza raje po nemških listih, nego po domačih, uzrok temu nedostatku je v prvi vrsti tudi število slovenskih časnikov in kdor bi hótél poseči po vseh, moral bi imeti ogromne dohodke; zato si naroča samo najpotrebnejše, ali pa nobenih. Tako je pri nas!

Prijatelj, duševnih in gmotnih podpornikov je imel »Rogač« še dokaj, vendar mu ni moči dalje

vstrajati, kajti v primeri s stroški imel je vendar le premalo dohodkov.

Zahvaljujemo se toraj vsem, ki so nam olajšali izdajanje lista, bodi-si z naročili, bodi-si s spisi ter se poslavljamo od njih z željo, naj skupno obstopijo »Brus«, ki bode z novim letom po dvakrat na mesec brusil skrhane Slovence, nemčurje in druge, brušenja potrebne ljudi.

»Brus« stal bode za vse leto 4 gld., za polu leta 2 gld. Naročnina naj se pošilja upravnistvu, rokopisi pa uredniku g. I. Železnikar-ju v »Narodni Tiskarno«.

V Ljubljani, meseca decembra 1888.

Uredništvo in upravnistvo
»ROGAČA.«

		25	46	101	80	23	44	103	82		
		100		24	45	102	81		43		
2	79	47	26	4	66	9	61	83	104	22	59
48	27	3	99		62	5		42	60	84	105
78	1	8	11	6			63	68	65	58	21
28	49	98	93	96	L.	C.	39	36	41	106	85
114	77	12	7	10	34	91	67	64	69	20	57
50	29	94	97	92			35	40	37	86	107
76	113	31	13		90	33		70	88	56	19
30	51	75	112	32	38	95	89	55	18	108	87
		14		110	73	16	53		71		
		111	74	15	52	109	72	17	54		

Rešitev skakalnice.

Priobčil Cvetnič.

Pri Sotli.

Zaspalo naprej tod' viječ se mi
Kot kača med senčnim grmovjem,
In nič se ti k Savi kaj ne mudi
V objém tam z bistrim valovjem.

* * *

In tam preko tebe je rod domá,
Oj rod, meni drag in prijazen,
Med nama pa tvoje valovje šumlja,
Češ: jaz vaju ločim narazen!

* * *

A to tebi, Sotla, neznaná je stvar,
Da vroča kar srčna kri spaja,
Da tega, da tega nikjer in nikdar
Studéna voda ne razdvaja!

Gorázd.

»Rogač« izhaja 10. in 25. dan vsakega meseca na celi pól četvorke ter stoji po pošti prejemán celo leto 3 gld. 20 kr., pol leta 1 gld. 60 kr., četrt leta 85 kr.; za Ljubljano celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., četrt leta 80 kr.; izven Avstrije celo leto 4 gld. Posamične številke so po 15 kr. — Naročnino sprejema upravnistvo, dopise pa lastništvo in uredništvo v »Narodni Tiskarni« v Ljubljani. — Tiska »Narodna Tiskarna«.